

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не вовемиш милости і віри не вовемиш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавмана. Рукописи звертає ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані відьні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Вісти з Будапешту.

З Будапешту пишуть нам під днем 13. мая:

В малій, світлій комнатці приймав нині цісар обі делегації. Монарх наш видає ся нам опечалений. Кріпка воля надокладає те, на що трохи зниділе тіло не старчить. Літа мають своє право. Тяжкі удари житейські зробили своє. Тільки не зломилі они вродженої привітливости. Монарх станув між делегацією і відчув, що серця всіх біють ся для него. Ласкавість плила з Єго погляду і з Єго уст.

Австрійська делегація представила ся о годині 12-ій, угорська о 1-ій. По патріотичній річи Яворского, по відповіді монарха, в котрій положено вагу на приятні відносини наші до Німеччини і Росії, слідував серкль. Монарх розмовляв з всіма членами делегації австрійської дуже ввічливо. Навіть обструкціоністи чеські не випали з Єго ласки, а між тими і пос. Странський з своїми адвокатскими крючками в справі «зде». Монарх рад би приєднати свої народи і сподучити їх сили для добра держави.

Телеграми подали вже до вашої відомости зміст промови пос. Яворского яко президента австрійської делегації і відповідь цісаря, подали і розмови цісаря з поодинокими членами делегації. Членом делегації є сего року з Русинів пос. Вахнянин. До него з черги звернув ся монарх з звичайним запитанєм: Чи посол вперве засідає в делегаціях? — Так — відповів пос. Вахнянин — Ориєнтуюсь доперва. — Ви були дуже заняті в соймі? — продовжав цісар. — Був зайнятий. Галицький сойм є одиноким, що спокійно довершив свою задачу — замітив пос. Вахнянин. — Мимо ріжнородних пересвідчень і змагань (un-

geachtet der verschiedenen Meinungsaeusserungen und Stroemungen) — замітив монарх. — Ми лагодимо ті ріжнородности компромісами — відповів пос. Вахнянин. — Се відрадно — замітив монарх і вишитував посла о місце вибору і як довго засідає в соймі і державній раді. — Ваш сойм міг би стати приміром і для других соймів — закінчив монарх.

Польські послы явились в народних уборах. З Яворским розмовляв цісар дуже ласкаво, меньше з пос. Козловским. Діпальшого відзначив цісар довшою конверсацією, так само і Залеского.

Завтра відбуде ся перше засіданє бюджетової комісії. На дневнім порядку стоїть ехрöse гр. Голуховского о заграничній політиці. Кажуть, що оно буде дуже коротке і, розумієсь, діткне відносини Австро-Угорщини до Німеччини і Росії. Чи про Італію буде згадка? — се не звісно, але замітно, що цісар в своїй річи не згадав ні слівцем про Італію. Чи Італія — як тут кажуть — не є вже спосібна до тридержавного союзу, чи підлягла она впливам Англії, чи може фантазує проти волі Австрії і Росії на Альбанію, котрою рада би поділитись в користь свою і Черногори? — се покаже ся небавом.

Бюджетова комісія делегацій почне свою роботу аж 21. мая. Коло 25. або 28. мая збере ся австрійська делегація на пленарні засіданя, а з кінцем місяця, або в перших днях червня покінчить свою роботу.

Видатки на ціли воєнні і заграничну політику збільшені сего року кругло о 15-3 мільона корон. З тої суми піде на звичайні військові видатки 4,272.996 к., на надзвичайні 11 мільонів. Австро-Угорщина вийде (що-до видатків) сего року лише з одним гудзом на чолі, або як Німець каже mit einem blauen Auge. Мала в пропорції надвишка в видатках вийшла з того, що

фіанси нашої монархії не коньче світлі. Міністерство війни мусіло однакож загадати більших сум на військові потреби в виду факту, що і другі держави зброять ся і дсають про лучше узброєнє. За те дістанемо двох нових полевих маршалків, 10 нових урядників в інтендантурі, 11 урядників в апровіантурі, 448 коний для полевой і тяжшой артилерії, 20 урядників в авдиторіяті, кількох ветеринарів, бальонову організацію і т. д. Одинацять мільонів корон на надзвичайні видатки будуть з'ужиті в сей спосіб, що на гвері для резерви піде 3 мільони, на укріпленє 3-4 мільонів, на нові полеві і гірські пушки 1-5 мільона, на стрільниці 2-1 мільона, на нові укріпленя 2 мільони, на касарні 628.000, на організацію бальонових відділів 600.000, на прибори залізничі 458.000, на шпихліри (в Зборові, Каменці, Празі і Полі) 750.000 кор. і т. д.

Тут до Пешту загощила виїї депутація босняцких магометан. Депутація хотіла би пожалувати ся цісареві на те, що міністер Каляй забрав ся в окупованих краях до пропаганди католицкої в некористь магометанізму. Босняцкі магометани, колишні пани, не годні освоїти ся з тим, що їх панованє в краю скінчило ся. Зразу форитовано їх, тепер лишено трохи на боці, а Каляй рад би двигнути елемент хорватско-католицкий. Звідси жаль.

Вісти, будьто в Пешті продовжують мирові переговори між Німцями а Чехами, видумані. Чеські делегати виїхали вже з виїмкою занятих в бюджетовій комісії делегацій. Др. Кербер приїхав вправді вчера до Пешту, але лише в тій цілі, щоби представити цісареві австрійську делегацію і щоби взяти участь в квотових розправах, що почнуть ся 14. мая в Пешті — розуміє ся — без всякого успіху.

22

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Ну? Прощу?

МАЯ.

Думаєш про той — про той модель, яким ти раз послугував ся —

не кінчить розпочатої гадки.

Знаєш, люди в готели уважають її за шалену?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Так? А щож можуть добре думати собі люди в готели про тебе і про Медведюка?

МАЯ.

Се не належить сюди.

Говорить далі, де перестала.

Але в кождім разі ти думав про згадану бліду жінку.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Про неї і про нікого иньшого. — Коли я не потребував її вже більше, — а як вона покинула мене при тім, — і щезла без сліду —

МАЯ.

Тоді ти взяв мене від біди, що?

ПРОФЕСОР РУБЕК

безпощадно.

Коли правду сказати, те щось так, моя Майо. Щось рік, чи півтора року ходив я самітний і кінчав-викінчував свій твір. «День відродженя» пішов у світ і приніс мені славу і иньші почести.

Щирійше.

Але я не любив уже більше свого твору. Змучений і зроспучений був би я утік найрадше від людських вінців і кадил у найтемнішій лісі.

Дивить ся на неї.

Ну, ти читавш людські думки, — чи можеш відгадати, що стрілило мені тоді до голови?

МАЯ

нерадо.

Так, — робити погрудя мушци і жінок.

ПРОФЕСОР РУБЕК

притакує.

На замовленя, так. Зі звирячими пащеками під маскою. Се діставали даром; як додаток, розумієш?

Сьмієть ся.

Але се властиво не те, що я думав.

МАЯ.

Лише?

ПРОФЕСОР РУБЕК

знов поважно.

Той цілий фах артиста і та ціла артистична діяльність — і все, що стоїть у авязи і з сям, — починали видавати ся мені в сути річи такими пустими, порожними, такими лишніми.

МАЯ.

А щож ти хотів би замість сього?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Житя, Майо.

МАЯ.

Житя?

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Чи ж се не ціннійше без порівняння жити в блеску лица і красі, як замучувати ся на смерть до останніх днів житя у вохкій норі над гудрами глинни і скалами каміння»

(Далі буде).

Письмо з Відня.

З Відня пишуть нам під днем 14. мая.

Песимісти кажуть, що мирові змагання д-ра Кербера не можуть вінчати ся успіхом. З яких причин? — питаєте. Причини прості. Німці вдоволені нинішнім положенням. Они триумфують, що обструкцією повалили звисні язикові розпорядження, а наколи би тепер мали заключити з Чехами які-небудь *tracta conventa*, то лише на сій основі, що новий язиковий закон дав би їм всякі права в чисто-чеській і мішаній області, а область чисто-німецьку окружив би китайським муром, поза котрий не вільно би Чехови виставити ані кінчик носа. Робітничі елементи чеські, що напливають до чисто-німецької області, як і чеські оази мали би бути пожертвовані в користь германізації. Крім сего раді би Німці в Мораві і на Шлеску удержати своє верховодство і змагати дальше до германізації чеського елементу. Німці повитали проте дуже нерадо язикове предложене д-ра Кербера для Чехії і Морави. Німці певні себе, що в парламенті не перейдуть язикові предложення д-ра Кербера, хіба що би парламент зходив ся, щоби ті предложення ще в більшій мірі окроїти в некористь Чехів. Німці не хотять допустити до вибору язикової комісії, котрої склад випав би в їх некористь. А наколи би вибрано комісію і в ній ухвалено язиковий закон, то Німці розведуть обструкцію — в повній палаті.

Так само, як Німці не хотять язикового закона для Чехії і Морави, так само не хотять его і Чехи.

Передовсім не хотять Чехи узнати парламент компетентним до зрішення виключно чеського питання. Они кажуть, що справа чесько-німецька належить до компетенції чеського, згядно моравського сойму. Чехи стоять на становищу автономічнім. Крім сего є в них дальше ідучі аспірації. Они фантазують про счезізоване німецького елементу в краях св. Вячеслава. Наколи число Чехів в останнім 50-літтю з трох мільонів зросло на 6, то за других 50 літ число се може опять подвоїтись. Чехи домагають ся, щоби в цілм краю було їм свобідно, уживати свого язика в урядах і школах національних меньшостей. Чехи узнають Прагу утраквістичною, але домагають ся такого права для Берна і Опави. Чехи прийняли би вкінці язиковий закон з рук центрального парламенту, але такий, що дав би їм спроможність, газдувати в цілм краю по свому. Чехи не боять ся германізації. Они виступають нині агресивно проти німецького елементу під покришкою, що відбирають назад повімчених Чехів в мішаній і німецькій області. Чехи вкінці не можуть пристати на окроєний язиковий закон, бо боять ся своїх радикальних елементів і заміту, будьто они вже відступили від свого державного права.

Неправдою є також, будьто би Поляки бажали чесько-німецьке питання поладнати в централнім парламенті. Поляки знають, що чеське питання, внесене до язикової комісії, викликало би язикову квестию у всіх коронних краях Австрії о мішанім населеню, а в слід за сим і язикову квестию в Галичині. Поляки боять ся уступств в користь Русинів і ддятого они не пристануть на вибір язикової комісії в парламенті. Руска квестия вяже їм руки. Руску квестию, кажуть они, — подібно як Чехи — треба поладнати (?) лише в галицькім соймі.

Що так дїла стоять, можна міркувати з краківського «Czas-y», де на днях було сказано: «І другим клябам державної ради (польському) буде тяжко згодити ся на се, щоби чеське язикове питання було порішене в парламенті. Як раз узнаємо компетенцію парламенту в язикових справах, то дискусія не обмежить ся на чеське та моравське питання. Поляки приносять велику жертву, не протестуючи проти поладнання чеського питання в державній раді. Поляки повинні стояти заєдно на автономічнім принципі. Задачу польських послів повинно проте бути, >випити дорогу, щоби вийти з сїї колізії!< А яка-ж се буде дорога. Така, що польські послы не допустять до вибору язикової комісії в парламенті і будуть наставати на не, щоби правительство октроювало язиковий закон для Чехії і Морави, а язикового питання в других коронних краях не тикало.

Отсе вірний образ ситуації. Німці, Чехи і Поляки раді би язикове питання змести з дневного порядку державної ради, кождий з них в своїм власнім інтересі.

Товариство взаїмних обезпечень „Дністер“.

Справоздане за VII. рік адміністраційний (1899).

(Конець).

Суд мировий був в однім случаю (в Хащованю пов. стрийського).

Товариство і в тім році дало доказ свого людяного поступованя, бо признало в дорозі ласки 21 відшкодовань в сумі 7.323 кор. 20 сот. (з того на власний рахунок 4.128 кор. 56 сот.) в таких случаях, де після букви статута Дирекція мала право відмовити винагороду за шкоду, однак Рада надзираюча узгядляючи лагодячі обставини на користь пошкодованих рішила вимково виплатити часть відшкодованя.

Натомість відмовлено відшкодованя в 6 случаях задля незаплатеня премій.

Від початку свого іstownя виплатило Товариство за 7 літ 3.197 шкід в сумі 1.669.565 кор. 38 сот. з коштами ліквідації і нагородами за ратунок.

В рахунку зисків і страт всі рубрики приходів не потребують поясненя. В рубриці першій взяті в прихід фонди і решта надвижки з р. 1898 відповідно до припису розповядження Міністерства справ внутрішніх з 5. марта 1896 ч. 31. В. з. д., натомість вставлені між видатками ті самі фонди після стану з кінцем р. 1899.

Без дочисленя фондів перенесених з року попереднього і приходів фонду резервового виносила сума приходів в VII. році адміністраційнім 701.259 кор. 52 сот. а то: з премій за обезпеченя 680.504 кор. 46 сот., иньші приходи (процент від цінних паперів, належитости за поліси, таблички, зворот порторій) 20.755 кор. 06 сот. В порівнаню до суми приходів в р. 1898: 596.914 кор. 72 сот. виносили приходи сего року більше о 104.344 кор. 80 сот.

Титулом звороту від Товариства реасекраційного за р. 1898 дісталисьмо 50.393 кор. 82 сот., — з того ужилисьмо по мисли статута 5% т. є. 2.519 кор. 70 сот. до фонду емеритального, а решту 47.874 кор. 12 сот. зачислилисьмо на кошти адміністрації, іменно після взірця приписаного розпорядженем міністерияльним відпибулисьмо від коштів адміністрації (в рубриці II. видатків).

До інвентаря докупилсьмо сего року предметів за 2.006 кор. 70 сот., з року попереднього остало інвентаря вартости 4.249 кор. 94 сот., разом отже 6.256 кор. 64 сот.; з тої суми відписалисьмо сего року на страти 629 кор. 34 сот. (=10%), вставлено отже до білянсу вартість інвентаря 5.627 кор. 30 сот.

Крім інвентаря всі иньші позиції, як кошти організації і заснованя, кошти друків і запасу табличок, суть цілковито з'амортизовані.

Відписалисьмо з кінцем року на страти яко непевні претенсії квоту 813 кор. 88 сот., з чого однак сподіємо ся часть в біжучім році стягнути.

Сума всіх коштів адміністрації поданих подрібно в рубриці II. видатків виносить без потрученя звороту з Товариства реасекраційного 147.998 кор. 76 сот. (=21.75% від загальної суми премій); з того виносили: платні і ремунації персоналу 58.353 кор. 94 сот. (=9%), провізья агентів 52.510 кор. 64 сот. (=8%), оплати державні 6.011 кор. 06 сот. (около 1%) а прочі кошти адмін. 31.123 кор. 12 сот. (около 4%).

Надзвичайним видатком гезр. стратою можна назвати страту на курсі цінних паперів 11.197 кор. 36 сот., яку мусілисьмо відписати. Страта тая походить відси, що вже від осени через піднесенє стоппи процентової від готівки обнизив ся курс цінних паперів, — однак страта та поверне ся, бо курс паперів знов підносить ся. В сумі повисшій 11.197 кор. 36 сот. містить ся страта на курсі цінних паперів фонду резервового 6.232 кор. 90 сот., і цінних паперів фонду загального 4.964 кор. 46 сот. разом 11.197 кор. 36 сот. Відчисливши від того зиск на цінних паперах через вильосованє в квоті 515 кор. 30 сот. остає ефективна страта в квоті 10.682 кор. 06 сот.

Переходячи до рахунку білянсу подаємо, що:

Фонд резервовий виносил з кінцем попереднього IV. року 193.550 кор. 10 сот. В р. 1899 прибуло: з надвижки р. 1898 3.709 кор. 72 сот., з відсотків власних 8.722 кор. 32 сот., з додатків від членів 39.343 кор. 44 сот., з дробів відшкодовань 475 кор. 80 сот., з прочих датків 13 кор. 14 сот.; разом 52.264 кор. 42 сот. Стан фонду резервового з кінцем VII. року адміністрації 245.814 кор. 52 сот.

Резерва премій побільшила ся о 19.953 кор. 76 сот. і виносила з кінцем VII. року 148.480 кор. т. є. 40% від суми чистої премії остаючої на власний рахунок.

З фонду основного з кінцем 1898 р. 90.000 кор. вильосовано до сплати на загальних зборах 11/5 1899 р. 18.000 кор., наслідком чого стан его з кінцем 1899 р. виносить 72.000 кор.

З вильосованих 90 листів уділових в сумі 18.000 кор., виплачено 86 — 17.200 кор., непередложено до виплати 4 — 800 кор.

Фонд емеритальний виносил з кінцем р. 1898 8.080 кор. 48 сот. і побільшив ся в р. 1899: через влати урядників 2.166 кор. 4 сот., через вкладку від Товариства 7.685 кор. 4 сот., через відсотки власні 546 кор. 4 сот. = 10.397 кор. 12 сот., разом 18.477 кор. 60 сот., від того страта на курсі цінних паперів 311 кор. Стан фонду емеритального з кінцем року адм. т. є. по 2 літах від заведеня статуту емеритального 18.166 кор. 60 сот.

Цінних паперів було з кінцем року 1898: 113 штук ном. варт. 335.474 кор., докуплено 43 штук ном. варт. 143.400 кор., зреалізовано 6 шт. ном. варт. 15.400 кор., прибуло 37 штук ном. варт. 128.000 кор. Стан з кінцем року 1899 всіх цінних паперів 220 штук ном. варт. 463.474 кор., а іменно: 193.274 кор. фонду загального, 18.800 кор. фонду емеритального і 251.400 кор. фонду резервового. Вартість всіх паперів після курсу на кінці року адм.: 445.585 кор. 16 сот.

Вкладки в банках виносили 39.937 кор. 54 сот., попереднього року 31.011 кор. 94 сот., сего року більше о 8.925 кор. 60 сот.

Залеглости у агентів виносили 95.807 кор. 44 сот. (у 688 агентів, отже пересічно около 140 кор. на одного агента); в р. 1899 заплачено через агентів решту залеглостей з р. 1898 і на рахунок премій з року адм. суму: 690.946 кор. 88 сот., в попереднім році заплачено тільки 580.830 кор. 94 сот., отже сего року більше о 110.115 кор. 94 сот., в виду того влати премій мошна назвати нормальними.

Надвижка: позісталість з року попереднього 18.000 кор., позісталість з року біжучого 59.530 кор., разом 77.530 кор.

Що-до ужитя надвижки в квоті 77.530 кор. рішила Рада надзираюча поставити Загальним Зборам слідуєчі внесєня: а) до фонду резервового приділити по мисли §. 68. уст. 7. статута 11.906 кор., т. є. 20% від надвижки з р. 1899 кор. 59.530, б) на опроцентованє листів уділових фонду основного по мисли арт. IV. постанов впроваджаючих до статута 4.320 кор., т. є. по 6% від 72.000 кор. фонду основного, в) на винагороду вибраних з Ради 2 членів Дирекції і 2 заступників Директорів по мисли §. 105. статута 3.800 кор., г) на винагороду 3 членів Комісії ревізійної по мисли §. 109. статута 300 кор., д) на вильосованє 280 листів уділових фонду основного по 200 кор. по мисли арт. V. постанов впровадчих статута 56.000 кор., е) решту приділити до резерви спеціальної 1.204 кор., разом 77.530 кор.

На конець висказуємо на тім місці щиро подяку Впреосв. Ординариям за ласкаве покровительство. — Впов. Делегатам і Веч. Духовенству за жертвовані в многих дїлах услуги і жичливість. — Поважаним Редакціям всіх руских часописий за прихильність, діяльним Агентам як і всім приклонникам за ревну поміч і просимо їх, також в будучности підпирати щиро розвій інтересів нашого Товариства.

Львів, в цвітні 1900.

Дирекція.

НОВИНИ.

— Вечерниці в честь Т. Шевченка у Відні відсвяткують рускі робітники і робітниця дия 20. с. м. в неділю о 7. год. веч. в льокалі Hohenstauffensaal, I. Bez., Hohenstauffengasse 15. Ecke Schottenring.

— **Перші Тарасові вечерниці в Америці.** Д. 30. мая о 7. год веч. відбудуться в Shamokin, Pa. вечерниці в пам'ять 39. роковин смерті *Т. Шевченка*. Програма: 1. Вступне слово. 2. Відчит про *Т. Шевченка*. 3. Широкий дуг, глибокий яр — відспіває хор. 4. Павло Полуботок, *Т. Шевченка* — віддеклямує Ілько Хомяк. 5. Тече вода — дуєт. 6. Утоплена, *Т. Шевченка* — віддеклямує *Марія Мурдза*. 7. Гуляли і По морю — відспіває хор. 8. До Основ'яненка, *Т. Шевченка* — віддеклямує *М. Констанкевич*. 9. Помарніла наша доля — сольо *М. К.* 10. Козацька доля, *Т. Шевченка* — віддеклямує *Гр. Гасич*. 11. Ще не вмерла Україна — хор. 12. Коза дерева, комічна оперетка.

— **Загальні Збори Товариства «Дністер»** відбулися вчора рано в сали «Народного Дому» у Львові при участі звиж 150 членів і делегатів. Від читання протоколу з остатніх загальних зборів увільнено *д-ра Федака*, а описля прийнято внесення Ради надзираючої що-до розділення надвижки доходів в сумі 77.530 корон і винагород двох вибраних членів Дирекції, їх заступників і трех членів ревізійної комісії. Потім вибрано комісію, в склад котрої ввійшли: *оо. Пакіж, Ясеніцький, Павлич, Лука Швець, Іван Михальчишин* для вильосованя уділових листів основного резервового фонду в сумі 56.000 корон, призначеної на амортизацію по мысли артикулу V. Вильосовано 280 уділових листів, а описля ухвалено зміну статуту і приступлено до доповнення вибору 6 членів Ради надзираючої на трирічний період. Вибрано: *пп. Іос. Гурика, о. др-а Гробельського, Григ. Кузьму, др-а Евг. Олесницького, Теодора Стахевича і др-а Ст. Федака*, — на заступників 5 членів надз. Ради на один рік вибрано *пп.: Григ. Врецьону, Іос. Ганинчака, о. Евг. Гузара, К. Паньковського і др-а Ом. Калитовського*, — до комісії ревізійної вибрані *пп. Юліян Січинський, Ем. Куніцький і Іос. Хлопецький*, заступником *п. Григ. Ширба*. — Потім наступили внесення і інтерпеляції. Агент Стефан Матвійців із Белева вносить, щоби «Дністер» ввів у себе відділ для градових обезпечень. *Др. Федак* відповів ему, що на градові обезпечення не може «Дністер» поки-що рішити ся, бо они все приносять страти. *О. Фолис* зі Сквилова пропонував завести для урядників «Дністра» недільний відпочинок. *Др. Федак* відповів, що реалізація потреби може кожний урядник в неділю без перенони виповняти, але зовсім увільнити урядників «Дністра» від праці в неділю з технічних причин просто неможливо. *О. Конасевич* вніс, щоби «Дністер» в обезпеченнях на жите посередничив межі «Янусом» а не краківскою асекурацією. *Др. Федак* замітив, що в тім ділі розходиться ся тільки о матеріальні вигоди «Дністра» і его членів, а такі вигоди є лишень в Фльорянці. Міщанин із Куликова, *ч. Потерейко*, дякував Товариству за скору виплату обезпеченої шкоди за погоріщу церков. «Дністер» заплатив більше, чим можна було надіятися.

О 2½ годіні замкнув *п. президент радн. Кузьма* збори товариства обезпечень «Дністра» і запросив членів тов. взаімн. кредиту «Дністер» на загальні збори о 4. год. пополудні.

— **Зі Станиславова** пишуть нам: Роботи около обнови рускої катедрі розпочали ся на ново від мая сего року. Іменно малюють тепер ліву наву і вкладають поодинокі, вже готові різьби до іконостаса. — Перед виїздом з ВПреоосвященним Шептицьким на Буковину поблагословив пралат *о. Ткачунік* каплицю для *Сс. Василянок* в реальности і фундації інженера *Осостовича*. Там тепер приміщено, зглядно винанято, помешкане для Інституту руских дівчат, основаного з рамени товариства руских жінок. В неділю розпочалось по вечерні в катедрі торжественне маєве богослуженє. З причини, що бочні нави заняті під руштованє — окрашено і освітлено рісно образ Матері Божої на великім престолі. Церква була переповнена. Перший катедральний вікарій *о. др. Хомишин* виголосить підчас маєвих богослужень 32 проповідий. — Доси розійшло ся 600 книжочок *Молебна до Пресв. Діви* і богато молитвенників, з котрих дохід іде на бідних парохіян під призванєм і покровом *св. Івана Милостивого* в братство окреме звязаних, де взирають і вширані не тільки милостиною але і відвяджуванєм, молитвою і св. Тайнами разом прийманими, тісно в'язуть ся одні до других. Як з проповідниць голошено, узирано за чотири місяці над 400 зр., за що вширано бідних парохіян, а навіть оплачувано кошти операцій. Веденєм того цілого діла займає ся запопадливо *о. др. Хомишин*. На его руки зложено 1.300 зр. на новий престол *Преч. Діви*. Другий престол поставлять своїм коштом Русини, що занаті при залізниці. — Обнова катедрі ще много жертв буде потребувала, тож виринула хороша гадка, щоби засібніших і інтелігентних парохіян завідвати до громадного приступленя до Товариства і братства *св. О. Николая* при катедрі. Вступне і річні вкладки членів того братства, в половині ідуть на церков, а в другій на Руску Бурсу, через що доходи річні на церков значно би зросли, а церков катедральна потребує не тільки в середині, але і з верха кочевчо обнови. — Тій охоті інтелігенції вступати до братства катедральної рад і сам *Преоосв. Епископ*, і як

через осібні реколекції для інтелігенції пригнучив єї Епископ до церкви, так, сподіємось, удасть ся ему також мужеску інтелігенцію руску стало привязати до церкви і до братства, як се стало ся минулого року з інтелігенцією жіночою.

— **Про рільний стрейк** в Борцівскім доносять з відтам, що маршалок *гр. Мечислав Борковський*, вернувши з сойму, прийав на себе посередництво між дворами а селянам і обїздить села, щоби наклонити мужиків до покінчення стрейку. При сій нагоді вийшли на яву надужитя, яких допускали ся офіціалісти двірські в громадах *Кривче* і *Нива*. Кожний робітник з одержаної лихої заплати 18 до 20 кр. за роботу при молотільни, чи в поли, мусів оплачувати ся по 5 кр. управителеви «п. ржондци», а по 3 кр. економови і гуменному, так що робітникови оставало заледви 10 кр. за цілоденну працю! Надто від часу до часу робітники мусіли ще зносити гарач в виді жорди, яєць, масла і т. п. І сего не допускаяють ся жиди, але такі свої катокки! Справді вірити не хоче ся, що можуть бути такі вампіри людского поту, що не знають милосердя над нуждою і голодом ближнього. Тому не диво, що мужики приступили до змови. Та лише біда, що спроваджено військо, розуміє ся на кошт громад і до давних кривд приїде ще тепер на громаду новий, тяжкий видаток на покритє коштів військової асистенції. Для упокоєня умів було би добре, щоби повітовий виділ постарав ся о покритє сих коштів в иньший який спосіб.

— **У великім процесі** о надужите в іщадничій касі, запав вчора засуд. *Коха*, за приминанє фальшивих векслів до есконту, засуджено на 4 літа тяжкої вязниці, обостреної щомісячним постом; *Новацко* за те саме, та за причиненє ся до банкрутства на три літа тяжкої вязниці, так само заостреної; *Компіта* за те, що вводив в блуд цензорів і приминав фальшиві векслі, на 4 літа вязниці, так само заостреної; *Лінкера* за подаванє до есконту фальшивих векслів на 5 літ тяжкої вязниці з такими самими обостренями; *Вімера* за те саме на 5 літ, *Блята* так само на 3 роки, *Зайденфрава* на 5 літ, *Вальдмана* на пять місяців з постом що два тижні і *Гросмана* на три тижні арешту. Сей послідний прийав вже кару, решта застерегла собі три дни до намислу.

— **Стилевий злодій.** Увязнений в Кракові *Томашевский*, допустив ся мабуть значнійшої крадіжки також в Лоди. Краківській інспектор поліції дістав з Лоди донесенє, що там перед трема місяцями скрадено адвокатуви *Макову*, богато дорожціностей і грошей; в п'єммі тим запитують, чи між річами, відобраними *Томашевскому*, нема значених буквми *Е. С.* Отже дійсно годинники, найдені у *Томашевського*, значені тими буквами. Також опис особи згоджує ся цілком з виглядом *Томашевського*. *Томашевский*, як виходить з того листу, станув під назвиском *Ясінського* за льокая у *Макова*, служив 5 днів і в тім часі дібрав ся доробленим ключем до вертгаймівскої каси та утік. *Томашевский*, запитаний, чи не чув про крадіж на шкоду адвоката *Макова* з Лоди, каже, що читав про ню в житомірській газеті; а про годинники, найдені у него, а значені буквами *Е. С.*, каже, що купив їх в Москві.

— **Рідку овацію** зготовлено вчора уступаючому директорови *п. Людвикови Гелерови* на осібнім представленю, данім в его честь. Розпочало ся оно третім актом его власної штуки «Дебютантка», відтак при неумовкаючих оплесках публіки виступили на сцену весь артистичний персонал, оркестра і технічний персонал а в їх імени дякували *п. Востровский* і *пані Запольска* уступаючому директорови за его чотирилітній хосенний і людяний провід скарбківскої сцени. *П. Гелер* дякував зворушеними словами, а відпоручники вручили ему два срібні вінці від артистів і чотири лаврові від публіки; з льож і партеру посипав ся дощ зілля. Далше виконанє вечерної програми, в якій було аж дванадцять точок, протягнуло ся поза 12 годину в ночи. Театр був випроданий до послідного місяця.

— **Туга:**
Запав вже вечер, погасло сонце...
Послідних блисків жаркий огонь ще
На хмарі злото, пурпуру зводить —
На пущу дума вечерня сходить...
*

Твоя принада і личко ясне
З очий ніколи моїх не згасне...
Дивлю ся тужно в сумне віконце:
Зійди для мене має ти сонце!
10. V. Л. Л.

— **Висша просьвіта дівчат.** В Відні відбуло ся вчора під проводом міністра просьвіти засіданє анкети скликаної в справі висших шкіл жіночих. По вступній бесіді міністра, в якій він обговорював, що зроблено в иньших державах для піднесеня духового стану женщин, а що задумує зробити австрійське міністерство просьвіти, розпочала ся дискусія на тему: Чи треба перевести організацію теперішних висших шкіл для дівчат, та чи можна взяти за підставу до сего існуючі вже приватні жіночі гімназії?

Вкінці обговорювано питанє пляну наук і придбаня достаточного числа учительок для всіх подаваних предметів в проєктованих школах.

— **Дрібні вісти.** Ілько Ворок, робітник при закові земного воску в Бориславі, діткнув ся неосторожно електричного дроту і упав на місци неживий. — В Стехніковичах під Тернополем згоріло в неділю 21 селянських загород. Огонь підложіла якась Теська Валюсівна, божевільна. — Америкаьські газети доносять, що в Нью-Йорку поліція зловила злодів *Войтіха Богдановського* і *Антоня Качановського*, котрі мали обікрасти фабриканта *Вчеляка* у Львові на 11.500 зр.; обох злодів мають відослати назад до Галичини.

— **Дирекция Товариства взаімних обезпечень «Дністер»** подає отсим до відомости всіх інтересованих, що на Загальних Зборах дня 14. н. ст. мая с. р. зістали вильосовані слідуючі листи уділові фонду основного (280 штук à 200 кор):
Л. чч.: 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 46, 49, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65, 66, 69, 72, 75, 76, 79, 80, 82, 83, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 97, 99, 100, 102, 104, 105, 106, 109, 1. 2, 113, 114, 115, 116, 117, 120, 121, 122, 123, 127, 128, 131, 132, 136, 139, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 150, 153, 162, 163, 167, 170, 173, 174, 175, 176, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 188, 189, 190, 191, 193, 195, 196, 198, 199, 201, 204, 205, 207, 208, 209, 213, 215, 216, 217, 219, 220, 223, 224, 226, 229, 231, 233, 234, 235, 237, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 252, 253, 255, 258, 260, 262, 263, 265, 266, 268, 270, 272, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 281, 283, 285, 287, 290, 291, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 303, 304, 305, 307, 308, 309, 310, 312, 315, 317, 318, 319, 320, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 330, 333, 338, 340, 341, 342, 343, 347, 349, 352, 353, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 367, 369, 370, 372, 376, 380, 381, 385, 390, 391, 393, 394, 398, 399, 400, 404, 406, 407, 412, 415, 416, 418, 420, 422, 423, 424, 427, 429, 430, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 447, 451, 454, 455, 458, 460, 461, 462, 463, 466, 467, 468, 569, 470, 471, 472, 473, 474, 477, 478, 479, 483, 484, 487, 488, 492, 493, 495, 496, 500.

Після арт. V. пост. впров. до стат. виплати вильосованих листів уділ. має наступити за предложенєм листу уділ. з аркушом купоновим до кінця серпня с. р. — За купон ч. 7, після рішеня загальних зборів з 14. мая с. р. буде виплачувати ся по 6% від 100, то є по 12 кор. за один купон, з чого потручає ся на податок рент і стемпель 38 сот., отже на виплати остає до 11 кор. 62 сот. за купон.

Львів, дня 15. мая 1900.

Телеграми.

Відень, 15. мая. Міністер скарбу *Бем-Баверк* поїхав до Будапешту. Міністер для Чехії *Резек* виїхав до Найгаве, де перебував его хора мати.

Станиславів, 15. мая. Нині виїздить з Товмача до Америки через Будапешт-Удіне коло 800 переселенців двома осібними поїздами.

Царгород, 15. мая. Відмовлено тут султаньскому «igade» австрійському аташе війсковому на подорож до Арменії і Курдистану. Австроугорска амбасада запротестувала против сему поступованю і повідомила порту, що аташе *гр. Гісль* виїде незалежно від єї призволеня, а порта буде відвічальною за всякі перешкоди, які би евентуально ставляно австрійському аташе.

Білгород, 15. мая. Бувшого міністра *Тавшановича* засуджено за фальшованє документів на 5 літ вязниці в легких кайданках, а що він вже передтим мав наложеною кару 9 літ вязниці, то злучено обі кара на 11 літ вязниці в легких кайданках.

Льондон, 15. мая. Бюро Райтера доносить, що президент *Штайн* утік до Гайльброн і сю місцевість оголосив новою столицею *Оранії*. Коло 400 бургерів зложило оруже. Трансвальці концентрують ся над рікою *Валь*.

Льондон, 15. мая. Вість про занатє *Кронштадта* зробила тут дуже сильне враженє. Боєри утікали в найбільшій неладі, не пробуючи навіть ставити онору. Президент *Штайн* був в розпущі, грозив п'ястками, але се на нічо не здало ся.

Знаменитий коняк французский кураційний відзначений на львівській виставі, ціла фляшка 3-50, пів фляшки 1-80, чверть фляшки 1 зр., набути мож лише в торговлі
ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО
Львів, ул. Баторія ч. 2. 30—30

Малий фейлетон.

О. ФРАНЦ МЕШКО.

ДРАМА НА СЕЛІ.

з словінського переклад

ІЛЬКО КУЗІВ.

(Далі).

На місці подертої хати виднів гарний і чистий дімок. Передше запушена ріля, нині уривна і урожайна. Трохи землі сам прикупив. Порожні колісь хліви — нині повні гарної худоби. Крім того зложив в готівці показну сумку. Одначе при тій невпинній праці, при тій мозоли, — бо з початку ходило о жите, а опісля о приробок, — опускали його поволи сили.

Старів ся.

Та відчув тоту старість не так в тілі, в високости віку і в браку сил — як в тім, що в хаті почала упадати його повага.

Але такого — як нині — до тепер ще не бувало, щоби син гуляв цілий день.

Бог знає, що там таке, де і в яким товаристві забавляє.

Сумні гадки насували ся старцеві. Глядів задуманий на гнійну, цеглясту землю перед собою.

Та ось надхитав ся стежкою, що вела ровом в село, Лисків Михань.

Був то паниця, — справдішній паниця — той Михань. — Його брат мав гарне газдівство в селі.

Миханьови припала також пайка по смерти родичів, але за кілька літ пропив все до крихти. З того часу блукав по світі як семей брат. Робив часом трохи у брата, трохи у чужих людей, щоби мати купити собі за що любенької горівки.

Отсе той самий Михань надійшов.

Хитав ся то сюди, то туди, мовби ним сильний вітер колисав; ще й приговорював собі.

Часами усміхав ся, коротко, грубо, вимушено.

Коли так ішов, як старе колесо, заступив йому стежку Хмарів віл. Здоровенна худобина здуміла, коли побачила паницю.

І він здивував ся.

Став, сидів в долоні і засьміяв ся на цілий рот, та витягнув обі руки, немовби хотів вола вхопити за роги.

Але віл був тверезий і уступив на бік.

Михань звернув ся в другу сторону, невдоволений з поведеня дурного вола. Там побачив старого Хмару!

Михань, коли собі уже трохи підпив, то був докучливим і відливим чоловіком, а часто, зовсім без причини, напад на спокійних і чесних людей.

От і тепер засвербів його язик, та хотів коло старого прохолодити ся.

Широке його лице було пооране і поморщене від надмірного нитя. Засьміяв ся ледачо, а по хвили сказав:

— О! дядьку Хмаро... о... пасете? Направду, пасете, дядьку Хмаро!... А то чудасія, до лиха, а то чудасія! Досягаєте половини віку Матузяля, та ще пасете... Чому того не робить дитина?

Таж маєте, Богу дякувати, молодого сінка, що легко може вас виручити. Вам уже час в спокою випочати, дядьку Хмаро, та уже і заслужилисье собі на те, чесний дядьку!

Старець мовчав. По хвили глянув понуро на паницю.

Михань гладив рукою лице і верещав:

— Так, так... дядьку старий — пасе дома, а син напиваєсь і гуляє з дівчатами по селі.

Старий Хмара зірвав ся:

— Га! лихий тя надіє, Миханю, то і пропади за ним!

— Дядьку! успокійте ся... спамятайте ся, дядьку Хмаро! Позвольте, най скінчу, а потім будете спокійно говорити, дядьку Хмаро, поволи, бо булибсье упали...

— Ах, ти проклята, ледача шкіра!

— Що ледача, дядьку Хмаро, що... шкіра? но! шкіра хоч і ледача, то ще нічого. Я бурлака — то думаєте, що вже маєте право таке говорити? О, ніколи! Не бідак, Миханько, не бідак! Правда, що і не такий хватський легінь, як ваш Іван! Хто його не знає, ой то... то... Ах, що він плів нині дівчатам в корчмі... Ой, то але хват!

— Миханьку, я тя напою! Ти безстиднику, вовкулако; ти... ти... псе... я тя напою!

Старець вхопив в жиласті руки здоровенну ломачу, та скорим і певним кроком пустив ся на Миханя.

(Далі буде).

ПЛАШІВСКА парова фабрика дахівок і цегол

Стоваришене зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренові різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

12—20

Заряд.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЬ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через „Дністерь“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в „Дністерь“.

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень „Дністерь“.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЬ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреосв. Митрол. і Преосв. Еп. Ординариятм всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів ґаранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „ — „	
„ спеціальна	1.684 „ 80 „	
Фонд основний	72.000 „ — „	
„ емеритальний	18.166 „ 60 „	

Тарифи „Дністра“ дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроболочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38. сот. Поліси „Дністра“ приймає Банк красвий при позичках ґіпотечних.

На жите можна обезпечитись через „Дністерь“ в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу ґаранцію і видає поліси і квїти в рускїм язичі.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів „Дністра“, приймає ся. „Дністерь“ виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім „Просьвіти“)

Важне для всіх!

На- **КАЛЬОШІ** найгірше
правляє **КАЛЬОШІ** знищені

як також мужеску, дамску і діточу обуву.

Чоботи для духовенства по як найприступнійших цнах.

З провінцій вистанє старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.